

JORD- OCH SKOGSBRUKSUTSKOTTETS UTLÅTANDE 6/2000 rd

Regeringens proposition med förslag till lotterilag samt till vissa lagar som har samband med den

Till förvaltningsutskottet

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 15 februari 2000 en proposition med förslag till lotterilag samt till vissa andra lagar som har samband med den (RP 197/1999 rd) till förvaltningsutskottet för beredning och bestämde samtidigt att jord- och skogsbruksutskottet skall lämna utlåtande om ärendet till förvaltningsutskottet.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- lagstiftningsrådet Jouni Laiho och konsultative tjänstemannen Tuula Sundström, inrikesministeriet
- enhetsdirektör Timo Tolvi, jord- och skogsbruksministeriet
- verkställande direktör Matti Ahde, Oy Veikkaus Ab
- verkställande direktör Veikko Vuorinen, Veikkaus Rasti Oy
- verkställande direktör Ilmari Halinen, Finlands Hippos r.f.
- verkställande direktör Matti Mahlamäki, Tampereen ravirata Oy.

PROPOSITIONEN

Propositionen innehåller ett förslag till ny lotterilag. I lagförslaget ingår de viktigaste bestämmelserna om anordnandet av lotterier och tillsynen över anordnandet, redovisningen av avkastningen från lotterier, de ändamål för vilka avkastningen kan användas och om tillsynen över användningen.

Lagen föreslås få en allmän bestämmelse om rätten att ordna lotterier. Enligt bestämmelsen får bara allmännyttiga sammanslutningar ordna lotterier i syfte att skaffa medel för att främja allmännyttig verksamhet.

Lagen innehåller en uttömmande definition av begreppet lotteri. Lagens tillämpningsområde

omfattar alla lotterier där man kan delta mot vederlag och deltagaren får en vinst med penningvärde som helt eller delvis beror på slumpen.

Lagen innehåller också utförliga definitioner på tillåtna former av lotterier. Huvudregeln är fortfarande att lotterier är tillståndspliktiga.

Statsrådet skall ge tillstånd för penningsspel. Tillstånden skall alltid beviljas för viss tid. Tillstånd för penningsspel beviljas bara sammanslutningar som bildats enkom för penningsspel. För penningsspel får det beviljas bara ett tillstånd för samma tid. Syftet med detta är att garantera rättssäkerheten för dem som deltar i penningsspel.

spel, att förhindra oegentligheter och brott och att minska de sociala skadorna av spelandet.

Den föreslagna lagen har en uttömmande förteckning över de ändamål som avkastningen från penningspel får användas till. Medel från varulotterier, bingospel, gissningstävlingar och till-

handahållande av varuvinstautomater får bara användas i det syfte som anges i tillståndet.

Regeringen föreslår att avkastningen från penningspel årligen tas in i statsbudgeten. Därför bör de föreslagna lagarna träda i kraft vid budgetårets början.

UTSKOTTETS STÄLLNINGSTAGANDEN

Motivering

Enligt propositionen får lotterier på de lagstadgade villkoren bara ordnas av allmännyttiga sammanslutningar i syfte att skaffa medel för att främja allmännyttig verksamhet. Ensamrätt för penningspel kan beviljas separat för 1) penninglotterier samt tippnings- och vadhållningsspel, 2) tillhandahållande av penningautomater, anordnande av kasinospel och bedrivande av kasinoverksamhet och 3) totpspel. Tillstånd beviljas och återkallas av statsrådet. Tillstånd kan beviljas för högst fem år.

Enligt den gällande lotterilagen kan centralorganisationen för travsport och hästhållning i Finland få tillstånd att ordna totpspel. För närvarande innehåller tillståndet av Finlands Hippos r.f. Enligt vad utskottet har erfarenhet av Finlands Hippos r.f. genomfört vissa omorganisationer för att bli effektivare och för att få bättre ekonomiska resultat inom sina viktigaste insatsområden. Finlands Hippos r.f. har ansett det mycket nödvändigt att effektivisera verksamheten när det gäller totpspel. Föreningen har för avsikt att inrätta en särskild organisation för totpspel. Den nya organisationen skall ägas av Finlands Hippos r.f. men ha egen administration. Föreningen har fattat ett preliminärt principbeslut om frågan och utreder möjligheterna att starta ett aktiebolag för totpspel. Ett särskilt spelbolag medger en mer flexibel beslutsprocess och ekonomiska besparingar samtidigt som Finlands Hippos r.f. kan koncentrera sig på travsport och på att främja hästhållning. Med hänsyn till dessa omständigheter finner utskottet det viktigt att 12 § 1 mom. i lagförslaget formuleras så att alla sammanslutningar som nu har penningspel med stöd av lagrummet kan få tillstånd för spelen men att också

sammanslutningar som inrättas för andra typer av penningspel skall få tillstånd. I detaljmotiveringen framhåller regeringen nämligen att den föreslagna bestämmelsen tillåter att det aktiebolag som Finlands Hippos r.f. avser att starta för totpspel också kan få tillstånd för penningspel.

Propositionen utgår från att tillståndet för penningspel på samma sätt som nu kan delas upp på totpspel och hästtippning. Meningen är att penningspel beträffande hästtävlingar delas upp mellan Oy Veikkaus Ab och Finlands Hippos r.f. Tipsbolaget skall bara ordna tippningsspel för hästtävlingar och Finlands Hippos r.f. bara vadhållningsspel (totpspel) om hästtävlingar. Uppdelningen avser att motverka att de båda sammanslutningarna med ensamrätt ordnar likadana spel. På så sätt kan också kraven på lagstiftningen till följd av EU:s diskrimineringsförbud genomföras bättre. För att garantera att tippningsspel och vadhållningsspel om hästtävlingar inte skall bli identiska, föreslår regeringen i 14 § att inrikesministeriet på ansökan skall fastställa spelregler för penningspel.

Enligt den föreslagna lagen skall avkastningen från totpspel användas för att främja hästuppfödning och hästsport. På den punkten avser den nya lotterilagen liksom den gamla att trygga hästhållningen i Finland. Enligt uppgifter till utskottet tar Finlands Hippos r.f:s resultatmål för 2000 sikte på ett högkvalitativt och tillräckligt stort hästbestånd. Hästbeståndet behövs bland annat för folks fritidsaktiviteter men också för olika typer av näringar, till exempel uppfödningss- och träningsstall, ridskolor, gårdsturism, hästkliniker och handeln. De närmaste åren kommer avkastningen från hästspel, hästavelns kvalitet och konkurrenskraft samt diversifiering-

en av arbetstillfällena och näringar anknutna till hästhållning att vara viktiga insatsområden när det gäller att främja hästhållningen. Utskottet påpekar att trav- och ridsporten genomgår en snabb utvecklingsfas och är en arbetskraftsintensiv bransch som erbjuder goda möjligheter till omfattande företagsamhet och också främjar till exempel produktionen av specialfoder inom lantbruket. Det är enligt utskottet viktigt att lotterilagen medverkar till att avkastningen från hästspel kan utvecklas, eftersom det också gagnar hästhållningen.

För närvarande baserar sig denna specifika ersättning till Finlands Hippos r.f. på ett avtal om hästtippning och hästvadhållning mellan Oy Veikkaus Ab och Finlands Hippos r.f. Enligt det gällande avtalet uppgår ersättningen till 10 procent av den totala omsättningen för respektive omgång. Med tiden har ersättningen, som huvudsakligen har gått till prispengar, kommit att få stor betydelse för hästhållningen. Det gällande avtalet har på senare år genererat en ersättning på cirka 40 miljoner mark. När propositionen bereddes ansågs det inte motiverat att sammanslutningarna för penningspel fortfarande skulle ha rätt att komma överens om specifika ersättningar. Därför föreskriver 13 § 2 mom. att det i tillstånden för penningspel skall anges vilken ersättning av försäljningsintäkterna från tippningsspel gällande resultaten vid travtävlingar som skall betalas ut till den sammanslutning som ordnar totpspel. Enligt bestämmelsen är det således statsrådet som bestämmer om villkoren och beloppen för ersättningen. På grundval av det ovanstående finner utskottet bestämmelsen viktig. Likaså är det viktigt att ersättningen ses över för att den bättre skall motsvara utdelningen till den som har tillstånd att ordna totpspel.

Enligt 3 § 2 punkten i förordningen om totpspel (236/1995) skall det i statsrådets beslut om tillstånd ingå uppgifter om begränsningar i fråga om tidpunkten för totpspel. Tidsbegränsningen baserar sig på ett uttalande från Penningspelkommissionen. Kommissionen ansåg att tipsbolagets spel beträffande hästtävlingar och totpspel inte får anordnas samtidigt. Enligt uppgifter till utskottet ansågs det vid beredningen av propositionen inte nödvändigt att ha kvar tidsbegränsningen. Detta motiverades bland annat med att vadhållningsspel enligt 3 § 2 punkten i lagförslaget inte längre får gälla resultat vid travtävlingar. När den föreslagna lotterilagen inte föreskriver någonting om tidsbegränsningar för försäljning vid totpspel, kan de ordnas på samma villkor som andra vadhållningsspel. Detta förutsätter också utskottet.

Av de orsaker som nämns i propositionen och på grundval av erhållen utredning finner utskottet lagförslagen behövliga och lämpliga. Utskottet tillstyrker lagförslagen med anmärkningarna ovan.

Av de orsaker som nämns i propositionen och på grundval av erhållen utredning finner utskottet lagförslagen behövliga och lämpliga. Utskottet tillstyrker lagförslagen med anmärkningarna ovan.

Utlåtande

Jord- och skogsbruksutskottet anför värdsamt som sitt utlåtande

att förvaltningsutskottet bör beakta det som sägs ovan.

Helsingfors den 24 mars 2000

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Timo Kalli /cent
vordf. Kari Rajamäki /sd
medl. Hannu Aho /cent
Nils-Anders Granvik /sv
Pertti Hemmilä /saml
Matti Kangas /vänst
Tapio Karjalainen /sd
Marja-Leena Kemppainen /fkf

Jari Koskinen /saml
Lauri Kähkönen /sd
Esa Lahtela /sd
Pertti Mäki-Hakola /saml
Olli Nepponen /saml
Erkki Pulliainen /gröna
Unto Valpas /vänst
ers. Aulis Ranta-Muotio /cent.

Sekreterare vid sammanträdet var

utskottsrådet Carl Selenius.